

SV ønsker høykostnadsbeskyttelse

Et forslag fra SV om innføring av høykostnadsbeskyttelse for tannlegepasienter falt under budsjettbehandlingen i Stortinget i desember. SV tenker ikke gi seg med det.

Nicholas Wilkinson er SVs helsepolitiske talsperson og partiets eneste medlem av Stortingets helse- og omsorgskomite.

Wilkinson, og SV, har engasjert seg i spørsmålet om hvem som bør dekke folks tannlegeutgifter, og mener at det ikke bør være flaks eller uflaks som avgjør om du må bruke en formue på helsehjelp som kunne vært gratis. Wilkinson synes heller ikke det er greit at noen må punge ut 200 000 av egen lomme til tannbehandling, selv om de kanskje har råd til det.

– Skal det ikke være noen grenser, spør han?

Svaret er at det skal det, hvis SV får bestemme. Partiet foreslo i høst en opptrappingsplan for å få tannhelse med i egenandelsordningen, med et egenandelstak på 2 500 kroner for tannbehandling. Forslaget, som i første omgang dreier seg om at staten dekker 25 prosent av kostnader til tannbehandling over 10 000 kroner, ble behandlet i Stortinget rett før jul. Forslaget fikk ikke nødvendig støtte fra de andre partiene.

En delvis høykostnadsbeskyttelse

Forslaget som falt dreide seg altså om at staten skulle dekke 25 prosent av kostnader til tannbehandling som overstiger 10 000 kroner. Det vil si at hvis du har utgifter på 11 000 kroner, dekker staten 250 kroner. Og hvis du har utgifter på 100 000 kroner dekker staten 25 prosent av 90 000 kroner, altså 22 500 kroner.

– En dekning av 25 prosent av utgiftene til tannbehandling som overstiger 10 000 kroner vil koste samfunnet 750

SVs helsepolitiske talsperson, Nicholas Wilkinson, har som mål at tannhelsetjenere skal komme inn i egenandelsordningen, på lik linje med andre helsetjenester.

millioner kroner i året. Det sier noe om hvor enormt problemer er, og om hvor mange som faktisk har tannlegeutgifter som overstiger 10 000 kroner, og at behovet er der. Selv om nordmenn stort sett har gode tenner. De som har problemer har ofte store problemer.

Full dekning er målet

– Dette er bare ment som en begynnelse, og ikke en offentlig stønadsordning som på noen måte er bra nok, sa Wilkinson dagen før Stortingets behandling av budsjettforslaget.

– Vi har ingen andre partier med oss, så vi regner kanskje med at forslaget faller, la han til, og fortsatte:

– Tannhelse er et av de siste store hullene i velferdsstaten, som må tettes. Det er ikke bare tannhelsen som rammes når tannhelsen er dårlig. Folk kan for eksempel få hjerte-kar-sykdommer av dårlig tannhelse. Og mange lider av konsekvensene av å ha dårlige tenner. Jeg har en venn som kjenner på at folk

tror han er dum fordi han har synlig dårlige tenner. Det er stigmatiserende, og en sosial belastning. Vi i SV vil bygge ut velferdssamfunnet, mens de andre partiene synes å være opptatt av å bevare status quo, eller å kutte.

Personlig er jeg ikke så glad i ordet sikkerhetsnett. Velferdsstaten skal ikke bare være der når du faller. Den skal være der ellers også, rundt oss, og hele tiden. Det er den enkelte sine visjoner og arbeid som skal avgjøre hvordan personen har det og får det, ikke flaks eller uflaks. Uflaks skal ikke rokke ved de gode tingene i et menneskes liv. Slik det er i dag kan et uhell som skader tennene gjøre at en person kommer svært uheldig ut økonomisk.

– For SV er dette forslaget om høykostnadsbeskyttelse bare starten. Tannhelse skal gradvis innføres i egenandelsordningen. Full dekning av tannlegeutgifter, på lik linje med andre helseutgifter, er vårt mål. Vi vil gjerne samarbeide med Tannlegeforeningen

og tannpleierne om dette. En dugnad hadde vært fint. Jeg forstår ikke hvorfor tannlegene skulle være imot våre forslag? En skulle tro de tjener penger på at det vi foreslå innføres. De vil få jo få business.

– I dag får barn og unge gratis tannsjekk og tannrens, i tillegg til behandling. Hvorfor gir vi ikke det samme til voksne? Fast tannsjekk og tannrens til alle på trygdens regning er et klokt skritt å ta. Det gir gode vaner, og forebygging er noe å bygge videre på.

– Tannhelse har vært nedprioritert for lenge, i det store folkehelsearbeidet. Hvorfor er det bare barn, unge og eldre

som får støtte til tannbehandling? Hva med alle oss som er midt imellom?

For SV er dette en av de største satsningene i vårt forslag til helsebudsjett, og vi inviterer gjerne både tannlegene og tannpleierne til samarbeid for å sikre at flere får gode tenner.

Det gjøres mye bra i Norge. Gjennomsnittet har gode tenner. Samtidig hjelper ikke dette de med dårlige tenner.

SVs helsepolitiske talsperson vil prioritere arbeidet med å bedre tannhelsen, ved hjelp av utvidet offentlig støtte til tannbehandling.

– Det er viktig med god tannhelse. Og jeg kjenner så mange som gruer seg til de skal til tannlegen. De er redde for regningen. Dette er ikke tannlegenes feil. Det er dette det koster. Saken er at det offentlige må betale mer.

Vi i SV vil at alle skal kunne smile med stolthet, avslutter Nicholas Wilkinson.

NTF er skeptisk

– Vi er glade for at SV og SVs representant i helse- og omsorgskomiteen er opptatt av tannhelse. Vi kjenner godt til SVs standpunkt og ønsker. NTF mener at en videreutvikling av dagens trygde-

ordning er den rette veien å gå. Slik det er i dag er de offentlige midlene til tannhelse begrenset, og NTFs standpunkt er derfor at disse midlene må gå til dem som trenger det mest. Dagens trygdeordning er ubyråkratisk, og det går lite midler til administrasjon av ordningen. Et slikt system som SV skisserer, vil kreve store endringer i dagens system og dessuten et langt større byråkrati og mer administrasjon, sier NTFs president, Camilla Hansen Steinum, i en kommentar, og fortsetter:

– NTF er skeptisk til en høykostnadsbeskyttelse. Rapporter fra Sverige tyder på at tilsvarende ordning der ikke trefter dem som har aller størst behov, fordi disse pasientene i mange tilfeller ikke har råd til å betale «inngangsbilletten» til ordningen. I så måte er dagens norske trygdeordning god, fordi den gir pasienten støtte fra første krone som påløper.

Så er vi naturligvis enige med SV i at munnhelsen er svært viktig, og vi ønsker selvfølgelig så gode tilskudsordninger som mulig. Men vi har ikke sett noen indikasjoner på at det er penger nok på de offentlige budsjettene til en full dekning av tannhelseutgifter, og heller ikke til at tannhelse skal komme inn i egenandelsordningen på lik linje med andre helseutgifter. Dette vil bli svært kostbart, og det vil kreve en full omlegging av hele tannhelsetjenesten.

Det er viktig her å minne om at det i dag brukes mer enn 2,5 milliarder kroner i trygdeordningen til tannbehandling, og hvert år kjemper NTF for å beholde og helst øke dette beløpet, men vi ser dessverre at det stadig kuttes på denne posten.

Vi forholder oss derfor til dagens situasjon og konsentrerer oss heller om hvordan vi kan forbedre de støtteordningene som vi allerede har.

Dersom det blir aktuelt å gjøre endringer i dagens system, er NTF meget klare til å bidra i det omfattende utredningsarbeidet som da må utføres, slik at vi finner gode løsninger.

Vi er opptatt av å ha ordninger som gir best mulig tannhelse for pengene. Men det ville vært uansvarlig og uetisk av tannleger som helsearbeidere å ønske velkommen en ordning bare fordi vi ville «få business».

NTFs visjon er «dyktige og tilfredse medlemmer med fornøyde pasienter i en befolkning med god oral helse.» Vårt mål er derfor god tannhelse for hele befolkningen. Det mener vi dagens ordning bidrar til, selv om den selvfølgelig kan bli enda bedre, avslutter Steinum.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi